

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційним зверненням громадянина
Давиденка Костянтина Ярославовича
щодо офіційного тлумачення положень пункту 2
частини першої статті 324

Цивільного процесуального кодексу України у взаємозв'язку
з положеннями статей 55, 64, 129 Конституції України

м. Київ
4 березня 2015 року
№ 7-у/2015

Справа № 2-11/2015

Конституційний Суд України у складі суддів:

Бауліна Юрія Васильовича — головуючого,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича — доповідача,
Запорожця Михайла Петровича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Саса Сергія Володимировича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Стецюка Петра Богдановича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шевчука Станіслава Володимировича,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Давиденка Костянтина Ярославовича щодо офіційного тлумачення положень пункту 2 частини першої статті 324 Цивільного процесуального кодексу України у взаємозв'язку з положеннями статей 55, 64, 129 Конституції України.

Заслухавши суддю-доповідача Гультая М. М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

установив:

1. Громадянин Давиденко К. Я. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень пункту 2 частини першої статті 324 Цивільного процесуального кодексу України (далі — Кодекс) у взаємозв'язку з положеннями статей 55, 64, 129 Конституції України в аспекті забезпе-

чення касаційного оскарження ухвали суду щодо тимчасового обмеження права на виїзд за межі України.

Необхідність в офіційному тлумаченні вказаних положень Кодексу автор клопотання обґрунтовує неоднозначним, на його думку, їх застосуванням Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ при вирішенні питання щодо права на касаційне оскарження ухвал суду першої та апеляційної інстанцій стосовно тимчасового обмеження права на виїзд за межі України. На підтвердження своєї позиції суб'єкт права на конституційне звернення долучив копії ухвал Комунарського районного суду міста Запоріжжя від 29 квітня 2014 року та апеляційного суду Запорізької області від 5 серпня 2014 року стосовно тимчасового обмеження його права як боржника на виїзд за межі України, які він вважає незаконними, копію ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 вересня 2014 року, якою йому відмовлено у прийнятті касаційної скарги на підставі пункту 2 частини першої статті 324 Кодексу, а також копії ухвал цього ж суду від 13 червня 2012 року та від 23 січня 2013 року, в яких сторонами були інші суб'єкти.

Давиденко К. Я. стверджує, що внаслідок неоднозначного застосування судом касаційної інстанції положень пункту 2 частини першої статті 324 Кодексу порушено його право на касаційне оскарження судових рішень у контексті положень частин першої, другої статті 55, пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України.

2. Конституційний Суд України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Другою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 19 лютого 2015 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України», виходить з такого.

2.1. Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційному зверненні зазначаються статті (окремі положення) Конституції України або Закону України, тлумачення яких має бути дано Конституційним Судом України, обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України; підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (пункти 3, 4 частини другої статті 42, стаття 94). Наведені положення Закону України «Про Конституційний Суд України» обумовлюють необхідність визначення у конституційному зверненні конкретних положень законів України, які потребують офіційного тлумачення.

Згідно з положеннями пункту 2 частини першої статті 324 Кодексу сторони та інші особи, які беруть участь у справі, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їх права, свободи чи обов'язки, мають право оскаржити у касаційному порядку ухвали суду першої інстанції, вказані у пунктах 1, 3, 4, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31–33 частини першої

статті 293 цього кодексу, після їх перегляду в апеляційному порядку і ухвали апеляційного суду, якщо вони перешкоджають подальшому провадженню у справі. Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 вересня 2014 року відмовлено у прийнятті касаційної скарги Давиденка К. Я. у зв'язку з відсутністю пункту 24¹ частини першої статті 293 Кодексу у переліку ухвал, які можуть бути оскаржені у касаційному порядку на підставі пункту 2 частини першої статті 324 цього кодексу.

Аналіз конституційного звернення та доданих до нього матеріалів дає підстави стверджувати, що в ньому не визначено предмета тлумачення в аспекті питання, порушеного автором клопотання, оскільки положеннями пункту 2 частини першої статті 324 Кодексу не передбачено можливості касаційного оскарження ухвали суду щодо тимчасового обмеження права на виїзд за межі України через відсутність такої норми в цій статті.

Крім того, зі змісту ухвал Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 13 червня 2012 року та від 23 січня 2013 року вбачається, що в зазначених судових рішеннях не застосовувалися положення пункту 2 частини першої статті 324 Кодексу.

За правовою позицією Конституційного Суду України, якщо надані суб'єктом права на конституційне звернення матеріали вказують на те, що відповідні положення Конституції України або законів України у судових рішеннях не застосовувалися, то вони не можуть бути розглянуті Конституційним Судом України як такі, що підтверджують неоднозначне застосування цих положень судами України, іншими органами державної влади (Ухвала від 26 жовтня 2011 року № 54-у/2011).

Зазначене унеможлиблює надання офіційного тлумачення Конституційним Судом України.

Таким чином, конституційне звернення не відповідає статтям 42, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

2.2. Надумку суб'єкта права на конституційне звернення, ухвали Комунарського районного суду міста Запоріжжя від 29 квітня 2014 року та апеляційного суду Запорізької області від 5 серпня 2014 року щодо тимчасового обмеження права його як боржника на виїзд за межі України є незаконними.

Однак перевірка законності прийнятих судами загальної юрисдикції рішень не належить до повноважень Конституційного Суду України (стаття 14 Закону України «Про Конституційний Суд України»).

Відповідно до пункту 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» невідомість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні, є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, статтями 14, 42, 45, 50, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

у х в а л и в :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Давиденка Костянтина Ярославовича щодо офіційного тлумачення положень пункту 2 частини першої статті 324 Цивільного процесуального кодексу України у взаємозв'язку з положеннями статей 55, 64, 129 Конституції України на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом, та невідомість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ